

Florin Ioniță (coordonator)
Elena Cârstocea • Monica H. Columban • Dorina Kudor • Lenuța Sfirlea

Limba și literatura română

caietul inteligent

Comunicare orală. Lectură. Redactare.
Elemente de construcție a comunicării. Elemente de interculturalitate

7

CUVÂNT-ÎNAINTE	5
TEST DE EVALUARE INITIALĂ (1)	9
TEST DE EVALUARE INITIALĂ (2)	12
COMUNICARE ORALĂ	15
Structuri textuale: secvențe de tip narativ, explicativ, descriptiv, dialogat	17
Strategii de concepere și de comprehensiune a textului oral: clasificare, reformulare, repetare, conectori pragmatici; distincția dintre fapt și opinie	19
Strategii de ascultare activă: focalizarea interesului asupra punctului de vedere al celuilalt și evitarea focalizării pe propriul punct de vedere; recapitularea ideilor exprimate de interlocutor.....	21
Atitudini comunicative: respect, toleranță. Modificarea conturului intonațional și a mărcilor prozodice pentru a transmite emoții. Inteligență emoțională: recunoașterea emoțiilor interlocutorilor.....	23
Tracul comunicativ. Strategii de gestionare a tracului comunicativ.....	25
Principii de interacțiune: negocierea semnificației (cantitatea, calitatea, relevanța și maniera transmiterii informației) și negocierea relației cu interlocutorul (politețea) (I)	26
Principii de interacțiune: negocierea semnificației (cantitatea, calitatea, relevanța și maniera transmiterii informației) și negocierea relației cu interlocutorul (politețea) (II)	27
EVALUARE (1)	28
LECTURĂ	29
Genul epic. Textul narativ	31
Personajul. Mijloace de caracterizare	33
EVALUARE (2)	35
Textul dramatic și arta spectacolului	36
Dialogul în textul scris și în spectacol	40
Dialogul în textul nonliterar. Interviu	41
EVALUARE (3)	42
Textul liric. Exprimarea emoțiilor și a sentimentelor	43
Strategii de comprehensiune: reflecții asupra limbajului și a structurii textelor de tip liric	45
Strategii de comprehensiune: reflecții asupra limbajului și a structurii textelor de tip epic	47
Strategii de comprehensiune: reflecții asupra limbajului și a structurii textelor de tip dramatic	49
Strategii de interpretare: interpretarea limbajului figurat (repetiția, metafora), discuții privind semnificațiile textelor citite	50
Monitorizarea propriei lecturi	53
EVALUARE (4)	54
REDACTARE	55
Etapele scrierii: Rescrierea textului. Claritatea și coerența. Nuanțarea ideilor. Corectarea greșelilor de literă, ortografie și de punctuație	57
Tipare textuale de structurare a ideilor	61
Tipare textuale de structurare a ideilor: întrebările „Jurnalistului”	64
Stil: naturalețe, eufonie, varietate, originalitate, concizie	67
EVALUARE (5)	68
Structuri textuale: secvențe de tip narativ și dialogat	69
Structuri textuale: secvențe de tip descriptiv	70
Structuri textuale: secvențe de tip explicativ	71
Integrarea părților	72
Prezentarea textului: elemente grafice specifice diverselor tipuri de texte. Organizarea unui text în funcție de situația de comunicare	73
Comentarea unor pasaje din textele citite, descrierea unei emoții (bucuria, uimire, teamă)	74
Caracterizarea personajului	75
EVALUARE (6)	76
ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE A COMUNICĂRII	77
Fraza: Coordonarea prin juxtapunere și prin joncțiune	79
Fraza: Conjuncții coordonatoare	81

Fraza: Norme de punctuație (virgula, punctul și virgula).....	83
EVALUARE (7).....	84
Atributul (realizări prin adjecтив) (I).....	85
Atributul (realizări prin substantiv) (II).....	86
Atributul (realizări prin pronom) (III)	87
Atributul (realizări prin numeral) (IV)	88
Atributul (realizări prin adverb) (V)	89
EVALUARE (8).....	90
Circumstanțialul de cauză.....	91
Circumstanțialul de scop	93
Topica în propoziție. Norme de punctuație. Circumstanțialul de cauză.	
Circumstanțialul de scop	95
EVALUARE (9).....	96
Verbul. Actualizarea cunoștințelor.....	97
Verbul. Utilizări sintactice ale formelor verbale nepersonale: infinitiv, gerunziu, participiu, supin.....	99
Verbul. Alte verbe copulative (<i>a deveni, a ajunge, a ieși, a se face, a părea, a rămâne, a însemna</i>).	
Pozibilități combinatorii ale verbului.....	103
Verbul. Pozibilități combinatorii ale verbului	107
EVALUARE (10).....	108
Pronumele și adjectivele pronominale	109
Folosirea corectă a pronumelor și a adjectivelor pronominale:	
interrogativ, relativ și nehotărât, a adjecтивului pronominal de întărire.....	113
Pozibilități combinatorii ale pronumelor și adjectivelor pronominale.....	119
Adjecティブul (I). Actualizarea cunoștințelor	123
Adjecティブul (II). Topica adjecтивului.....	124
Adjecティブul (III). Adjective provenite din verb la participiu. Pozibilități combinatorii ale adjecティブului	126
EVALUARE (11).....	127
Numericalul. Actualizarea cunoștințelor. Pozibilități combinatorii ale numeralului	128
Interjecția. Onomatopeele. Interjecția predicativă	131
EVALUARE (12).....	133
Ortografie și ortoepie. Utilizarea corectă a accentului. Variante accentuate admise/neadmise de normă	134
EVALUARE (13).....	139
Mijloace interne de îmbogățire a vocabularului: derivarea, compunerea; cuvânt de bază și cuvânt derivat	140
Îmbinări libere de cuvinte, locuții, cuvinte compuse	145
Familia lexicală	147
Confuzii paronimice. Pleonasmul	149
EVALUARE (14).....	151
Selecție lexicală în limba vorbită și în limba scrisă	152
Termeni științifici	156
Limbaj popular. Variație regională a limbii	157
Valori stilistice ale diminutivelor	158
EVALUARE (15).....	159
ELEMENTE DE INTERCULTURALITATE.....	161
Elemente de mitologie românească	163
Despre limba și cultura țărilor din vecinătatea României	169
Contacte culturale	172
EVALUARE (16)	174
EVALUARE FINALĂ	175
Test de evaluare finală (1)	177
Test de evaluare finală (2)	180
Variantă de teză (I).....	183
Variantă de teză (II).....	185
Variantă de teză (III).....	187
Variantă de teză (IV).....	189
REZOLVĂRI (teste și evaluări)	191

Competență din programă vizată:

1.1. Sintetizarea informațiilor, a intențiilor de comunicare și a atitudinilor comunicative din diverse texte monologate și dialogate

Citește textul.

În acea seară, când Fleur a dat în sfârșit de mine, stăteam pe jos în camera noastră. Creioanele colorate pe care le țineam în poală mă făceau să semăn cu o înghețată presărată cu bomboane.

— Ce desenezi acolo? m-a întrebat ea.

Pe podea era întinsă Harta Noastră. La care adăugasem o insulă în largul coastei. Nu era nici prea mare, nici prea mică și sărea în ochi oarecum.

— Mi-am dat seama că am nevoie de o insulă numai a mea. Insula Mea, dacă vrei. Sau o Insulă a Eului.

— Dar nu se află nimic pe ea, mi-a zis Fleur. Avea dreptate.

— Păi, încă nu știu ce e acolo, am explicat. Pot să desenez câteva chestii neclare, dar nimic specific.

Asta e partea cea mai frumoasă a insulei mele. Măi să fie, poate că sunt Dragoni Hering pe-acolo. Poate că mai găsești și praf de stele și înghețată de nori și friptură.

(Michelle Cuevas, *Confesiunile unui prieten imaginar*)

I Scrie, în spațiul punctat, litera din coloana a doua în dreptul căreia se află enunțul corespunzător.

1. Insula Mea ...
2. pe podea ...
3. stăteam pe jos ...
4. avea dreptate ...
5. creioane colorate ...

- A. în camera noastră
- B. Fleur
- C. în poală
- D. Harta Noastră
- E. Insulă a Eului

Timp pentru rezolvarea cerinței: 5 minute

II Desenează pe caiet o hartă asemănătoare cu cea alăturată și stabilește-ți o țintă a călătoriei. Distribuie șase – opt simboluri, dintre cele de mai jos, pe hartă, potrivite pentru traseul ales. Scrie, pe caiet, un text de 10 – 15 rânduri despre „harta ta“, în care să integrezi secvențe narrative, dialogate și descriptive, prin raportare la imaginile selectate.

Timp pentru rezolvarea cerinței: 10 minute

III Rostește, în fața unui coleg/membru al familiei, replicile de mai jos, asociind elemente nonverbale și paraverbale potrivite (intonatie, mimică, gesturi etc.), pentru a ilustra atitudinile comunicative consemnate între paranteze. Discutați despre corectitudinea îndeplinirii cerințelor.

- a. Ce desenezi acolo? (curiozitate)
- b. Ce desenezi acolo? (enervare)
- c. Dar nu se află nimic pe ea. (ironie)

- d. Dar nu se află nimic pe ea. (dezamăgire)
- e. Păi, încă nu știu ce e acolo. (nedumerire)
- f. Păi, încă nu știu ce e acolo. (umor)

Timp pentru rezolvarea cerinței: 3 minute

- Respect pe
- a. Există o cale să ajung pe Insula Mea cândva.
 - b. Există **o cale** să ajung pe Insula Mea cândva.
 - c. Există o cale să ajung **pe Insula Mea** cândva.
 - d. Există o cale să ajung pe Insula Mea **cândva**.

speranță, interes,
încredere, certitudine,
dorință, entuziasm,
convincere

Timp pentru rezolvarea cerinței: 3 minute

Completează replicile de mai jos cu câte un verb potrivit pentru acțiunea de „a zice“. Adaugă câteva scurte precizări privind atitudinea, gesturile, mimica sau intonația voii.

- *Și cum o să ajungi acolo?*
- *Există o cale!*
- *Imaginează-ți aşa:*
- *O! Vrei să mi te imaginez altfel?*

Timp pentru rezolvarea cerinței: 5 minute

Citește textul și scrie, în spațiul rezervat, răspunsuri la fiecare dintre cerințele de mai jos.

În anul 1905, Albert Einstein a publicat teoria relativității, cu care avea să fie asociat mai târziu numele său. Manuscrisul în care este demonstrată celebra ecuație $E = mc^2$, care constituie baza teoriei relativității, dovedește faptul că toată materia ascunde o energie uriașă. Prin această ecuație, Einstein a reușit să explice principiul de bază care guvernează Universul și natura. În notația lui Einstein, „E“ simbolizează energia, „m“ masa, iar „c“, viteza luminii. Energia care este conținută în orice corp este egală cu masa acestuia ori viteza luminii la pătrat.

(după De Agostini, 100 de personalități. Oameni care au schimbat lumea. Numărul 1)

- a. Precizează principiul de bază care guvernează Universul și natura.
- b. Transcrie ecuația care stă la baza teoriei relativității.
- c. Numește semnificația fiecărui simbol din ecuația lui Einstein.
- d. Rezolvând rebusul, vei obține textul unei formule științifice celebre.

A

1		E			
2	E				
3			A		
4		I			
5		T			
6			I		
7	A				
8	A				

B

1. Vigoare
2. Identic
3. Cantitatea de materie a unui corp
4. Conjunctione
5. Rapiditate
6. Antonim pentru „întuneric“
7. Treapta a șasea din gama do major
8. Produs obținut prin înmulțirea unui număr cu el însuși

Timp pentru rezolvarea cerințelor: 10 minute

Strategii de concepere și de comprehensiune a textului oral: clasificare, reformulare, repetare, conectori pragmatici; distincția dintre fapt și opinie

Competență din programă vizată:

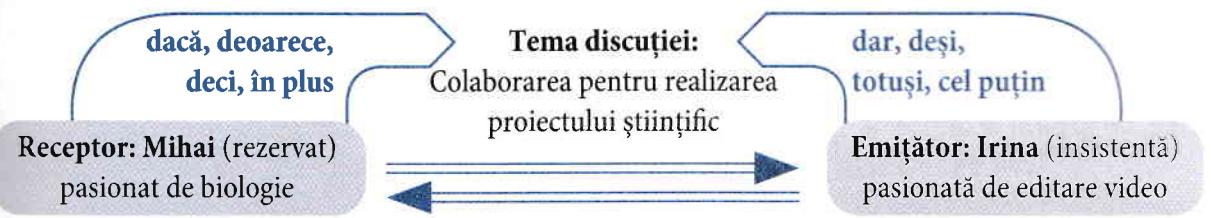
1.2. Prezentarea unor informații, idei și puncte de vedere, oferind detalii semnificative și exemple relevante, în fața unui public cunoscut, adoptând comportamente paraverbale și nonverbale adecvate

I Completează casetele din următoarele enunțuri cu câte un conector pragmatic, în funcție de sensul procedural al acestuia.

- a. Diana a plecat mai devreme de acasă traficul era aglomerat la ora aceea.
- b. vremea era foarte rece în acea duminică, bunica a plecat la plimbare, nu dorea să renunțe la acest obicei.
- c. Incendiul a fost stins foarte repede, nu s-au înregistrat pagube.
- d. ploaia este benefică pentru agricultură, poate provoca inundații plouă zile în sir.

Timp pentru rezolvarea cerinței: 3 minute

□ Irina și Mihai sunt colegi care au de realizat un proiect pentru ora de biologie. Scrie, pe caiet, un dialog de șase replici, în care Irina încearcă să-l convingă pe Mihai să lucreze împreună. Valorifică informațiile/conectorii pragmatici din imaginea de mai jos.

Timp pentru rezolvarea cerinței: 10 minute

□ Folosește următoarele coduri de comunicare pentru a reacționa la afirmația *Ce tare plouă!*

- a. fluierat; b. lingvistic; c. lingvistic, nonverbal, paraverbal; d. prin emoticon.

Timp pentru rezolvarea cerinței: 3 minute

■ Limba „păsărească“ este un cod de comunicare bazat pe dublarea fiecărei silabe, înaintea căreia se aşază consoana p, urmată de vocala din silaba anteroiară. De exemplu: Elena = E-pe-le-pe-na-pa. Transcrie în limba păsărească următoarele enunțuri și apoi adreseză întrebările unui coleg. Descrie-i reacția.

a. Ce mai faci?

b. Unde ai fost?.....

Timp pentru rezolvarea cerinței: 3 minute

Reformulează următoarele enunțuri pentru a evita repetarea/cacofonia/neclaritatea/pleonasmul.

- a. Filmul acesta a fost un film interesant.
- b. Are un comportament neadecvat ca copil.
- c. Oamenii care i-a văzut Ionel nu-i cunoștea.
- d. Cădeau averse de ploaie.

Timp pentru rezolvarea cerinței: 3 minute

Citește textul și răspunde la cerințele de mai jos.

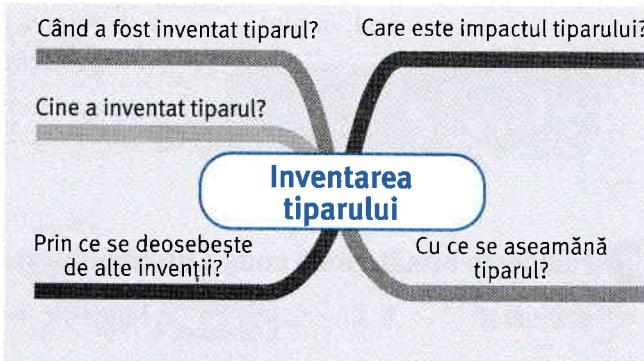
Inventarea tiparului a schimbat lumea. Efectele sale sunt subtile. Acestea nu presupune o tehnologie asemănătoare cu cea a avionului, pe care îl puteți vedea și auzi. Nu se asemănă nici cu băncile, care au tot timpul un efect palpabil asupra vieților noastre. Însă impactul tiparului nu a fost cu nimic mai puțin profund, datorită modului în care ne-a conturat întreaga gândire și comunicare. Inventarea tiparului a conectat omenirea într-un mod care nu mai fusese posibil până atunci (înaintea tiparului, ideile circulau încet și adeseori ajungeau doar la un număr restrâns de persoane). A permis unui număr mare de oameni să împărtășească idei, să citească aceleași povești, să citească în aceeași limbă, să facă schimb de experiențe, să urmeze aceleași credințe. Zeci de mii de persoane dintr-o țară sau de pe mai multe continente au ajuns pentru prima dată să citească aceeași pagină (cum se întâmplă azi prin internet). Când vorbim despre impactul tiparului, vorbim despre un tip specific de tipar, tiparul cu caracter mobile introdus în Europa de către Gutenberg, în secolul al XV-lea.

(John Farndon, 50 de idei geniale care au schimbat omenirea)

1. Completează pe caiet, într-un tabel asemănător celui de mai jos, informațiile din text pe care le cunoșteai deja, respectiv pe cele nou aflate.

Știu	Am aflat

2. Evidențiază, prin două culori diferite, două fapte și patru opinii din textul dat.
3. Elaborează, pe caiet, o hartă de idei pentru tema *Inventarea tiparului*, pornind de la modelul alăturat.
4. Prezintă un monolog oral despre inventarea tiparului și înregistrează-l cu o aplicație de pe telefonul mobil. Discută cu doi – trei colegi de clasă despre calitatea prezentării tale; țineți cont de elementelor nonverbale și paraverbale (intonăție, ritm, ton, mimică, gestică, postură).
5. Distribuie, în graficul alăturat, procentele pe care le consideri relevante cu privire la efectele negative ale excesului de elemente paraverbale asupra înțelegерii mesajului unui text.
6. Scrie, pe caiet, un text de 30 – 40 de cuvinte, în care să preziniți o scenă dintr-un film vizionat recent. Precizează elementele nonverbale și paraverbale care însoțesc replicile actorilor.

Timp pentru rezolvarea cerințelor: 20 de minute

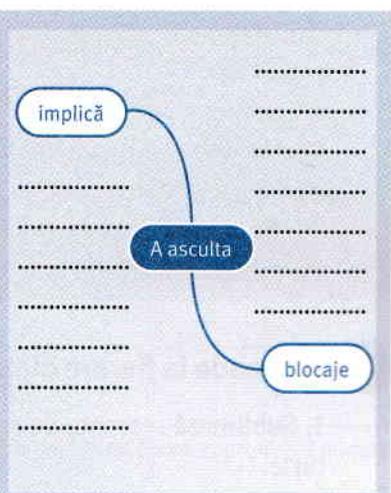
Libris Strategii de ascultare activă: focalizarea interesului asupra punctului de vedere al celuilalt și evitarea focalizării pe propriul punct de vedere; recapitularea ideilor exprimate de interlocutor

Competența din programă vizată:

1.3. Participarea la interacțiuni verbale diverse, apelând la strategii variate de ascultare activă și de negociere a informației și a relației cu interlocutorii

I Selectează din textul de mai jos cuvinte-cheie și completează harta de idei alăturată.

Comunicarea înseamnă deopotrivă a vorbi și a asculta, adică trecerea succesivă din rolul de emițător în cel de receptor. Ascultarea activă implică efort de voință, concentrarea atenției asupra mesajelor emise de către interlocutor, disponibilitatea de a înțelege gândurile și emoțiile celuilalt, capacitatea de a te elibera de propriile gânduri, emoții, prejudecăți, nevoi. Unul dintre cele mai frecvente blocaje în comunicare este concentrarea atenției pe propriul punct de vedere; astfel, în loc să îl asculti pe interlocutor, începi un discurs interior/tăcut, în care îl evaluezi pe celălalt prin comparație, etichetare, sau chiar nu mai ești atent și te gândești la altceva. Așadar, a asculta înseamnă mai mult decât a tăcea când interlocutorul vorbește, înseamnă a te concentra atât pe înțelegerea mesajului transmis de interlocutor prin limbajul verbal, nonverbal și paraverbal, cât și a controla propriile gânduri și emoții.

Timp pentru rezolvarea cerinței: 8 minute

II Scrie, în spațiul punctat, litera corespunzătoare cauzei care afectează modul în care receptorul primește mesajul emițătorului: Am luat o notă mică la testul de ieri!

Monologul „tăcut“ al receptorului	Cauza care afectează ascultarea receptorului
1. Nota mea e foarte bună.	A. dezaprobarea
2. S-ar putea să fie invidios.	B. comparația
3. Ia note mici deoarece este lenes.	C. visarea
4. Aș vrea să mă plimb în parc.	D. presupunerea
5. Niciodată nu ești mulțumit.	E. etichetarea

Timp pentru rezolvarea cerinței: 5 minute

III Scrie în caiet două posibile replici la mesajul emițătorului de la exercițiul anterior, prin care să îți arăți disponibilitatea de a-l asculta în mod activ.

Timp pentru rezolvarea cerinței: 5 minute

Respect pentru — Maestre, ce citiți în cartea aceea?

— Pagina pe care o citesc acum, răspunse bătrânul fără a-și ridica privirea, este despre secretul de a atinge pacea.

Secretul de a atinge pacea! Tiwu era uimit. Doar cel mai înțelept printre înțelepți ar cunoaște acest mister. Câte minunății se ascundeau în paginile acelei cărți! Oare ce alte taine erau revelate în carte?

— Maestre, spuse Tiwu, îmi permiteți să citesc și eu secretul de a atinge pacea? Bătrânul ridică privirea spre el.

— Îți dorești cu adevărat să afli care este secretul păcii? Sau pur și simplu dorești să citești Cartea Norocului? Tiwu cugetă câteva clipe și apoi răspunse:

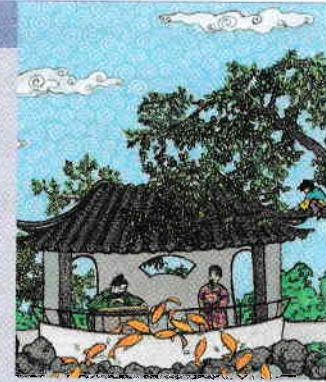
— Amândouă.

Bătrânul nu zise nimic, ci își măngâie în liniște barba. Tiwu băgă de seamă că acesta șovăia. Într-un final, înțeleptul zise:

— Ești sigur că ești pregătit?

— Da, răspunse Tiwu hotărât. În mintea lui, singurul lucru care îl impiedica să fie întru totul egalul bătrânlui înțelept era acea carte.

— Eu nu sunt sigur, spuse bătrânul.

(Grace Lin, *Râul instelat al cerului*)

I Răspunde la fiecare dintre cerințele următoare.

1. Subliniază secvența de text care conține adevăratul motiv pentru care Tiwu dorește să citească acea carte.

2. Transcrie două secvențe de text care indică preocuparea bătrânlui înțelept pentru a-l asculta și pentru a înțelege dorința lui Tiwu.

3. Stabilește ordinea informațiilor referitoare la interesul lui Tiwu de a citi *Cartea Norocului* și completează casetele cu cifrele corespunzătoare:

- Tiwu crede că prin citirea cărții va ajunge egalul bătrânlui.
- Tiwu este curios să afle tainele revelate în carte.
- Tiwu îl întreabă pe maestru despre ce citește în carte.
- Tiwu cere permisiunea să citească cartea.

Timp pentru rezolvarea cerințelor: 10 minute

II JOC DE ROL: Asumarea rolului de ascultător. Lucrează în pereche cu un coleg. Acesta îți povestește o întâmplare, iar tu ascuți cu interes. Folosește cel puțin patru dintre următoarele grupuri de cuvinte potrivite pentru a te asigura că ai înțeles ce a spus colegul tău: *așadar; prin urmare; înțeleg că...; ceea ce îmi spui este...; cu alte cuvinte, vrei să spui că...; dacă am înțeles bine, de fapt ai simțit/ai gândit...; ceea ce s-a întâmplat a fost că....*

Timp pentru rezolvarea cerinței: 10 minute

Modificarea conturului intonațional și a mărcilor prozodice pentru a transmite emoții. Inteligența emotională: recunoașterea emoțiilor interlocutorilor

Competența din programă vizată:

1.4. Evaluarea comportamentelor și a atitudinilor comunicative, identificând strategii personalizate în funcție de profilul psihologic, de interesele și de nevoile fiecăruia

I Unește prin săgeți „verbele comunicării“ din prima coloană cu acele caracteristici pe care le consideri potrivite, din coloana a doua.

„Verbele comunicării“		Caracteristici
	1. a asculta	A. prezență, disponibilitate, deschidere
	2. a vorbi	B. încredere, respect, toleranță, empatie
	3. a vedea	C. claritate, precizie, corectitudine
	4. a simți	D. observare
	5. a fi	E. atenție, concentrare

Timp pentru rezolvarea cerinței: 3 minute

II Citește conversația dintre Alex, Vlad și Mihai, care sunt prieteni și se cunosc încă din școala primară.

Alex: Nu prea sunt în apele mele. Ieri m-am purtat urât cu sora mea mai mică. Eram prinț într-un joc pe computer. Ea m-a tot bătut la cap să-i arăt cum se folosește o aplicație de colorat, pe telefon. Am repezit-o, iar, când a început să plângă, i-am aruncat telefonul și ecranul de protecție s-a spart.

Mihai: Nu-i atât de grav. Îi va trece supărarea în câteva zile. Între frați apar tot timpul neînțelegeri. și eu mă cert mereu cu fratele meu mic. Te înțeleg perfect!

Vlad: Dacă am pricpeut bine, îți pare rău că n-ai avut răbdare cu ea și că ai fost agresiv. Îmi imaginez că această întâmplare te-a întristat.

Scrie, în spațiul liber, opinia referitoare la strategiile de ascultare ale celor doi interlocutori.

a. Mihai îi oferă sprijin lui Alex, ajutându-l să accepte o situație obișnuită între frați. Vlad este curios cu privire la emoțiile lui Alex.

b. Mihai minimalizează efectele comportamentului lui Alex față de sora sa. Vlad înțelege și acceptă suportarea lui Alex și îl ajută să identifice și să exprime emoții ascunse.

Timp pentru rezolvarea cerinței: 5 minute

Imaginează-ți o continuare a dialogului între cei trei prieteni, astfel încât Alex să-i răspundă lui Mihai, respectiv lui Vlad.

Alex către Mihai:

Alex către Vlad:

Timp pentru rezolvarea cerinței: 3 minute

- IV** **La biroul de sesizări și reclamații al unui magazin de obiecte electrocasnice se prezintă o persoană care a cumpărat un aspirator. Citește pe roluri, împreună cu o colegă/un coleg, dialogul dintre reprezentantul magazinului (persoana A) și cumpărător (persoana B).**

A: Bună ziua! Vă rog să luați loc. Cu ce vă pot ajuta? (Zâmbește și privește spre cumpărător.)

B: Pentru mine nu e o zi bună! Aș vrea să nu am nevoie de ajutorul dumneavoastră! (Are sclipiri de furie în ochi, vorbește pe un ton ridicat.)

A: Observ că sunteți supărat... (Îl privește cu compasiune și are un ton calm.)

B: Supărat? Ex-plo-dez!!! (Strigă, gesticulează cu mâinile și se mișcă agitat.)

A: Sunt aici să rezolv problema care vă nemulțumește. (Se apleacă ușor peste birou, îl privește cu atenție.)

B: Aspiratorul acesta a costat o grămadă de bani și a scos fum chiar la prima utilizare!!! E re-vol-tă-tor! (Strigă lovind ambalajul.)

A: Înțeleg că această defecțiune v-a produs neplăceri. (Vorbește calm). Magazinul nostru vă oferă un alt aspirator, în baza certificatului de garanție pe care l-ați primit la cumpărare. Permiteți-mi să verific documentele. (Vorbește rar, ferm. Arată disponibilitatea de a rezolva rapid situația.)

B: Haideți, repede, că mă grăbesc! Dar cu enervarea mea cum rămâne? Cine mă despăgubește? (Oscilează între nervozitate și ironie.)

A: Cu noul aspirator va fi o bucurie să faceți curătenie. (Îl privește zâmbind.) Îmi pare rău că a trebuit să treceți prin această situație neplăcută. Magazinul nostru vă mulțumește pentru înțelegere.

B: Lasă, lasă astea! (Se uită îmbufnat, cu ciudă.)

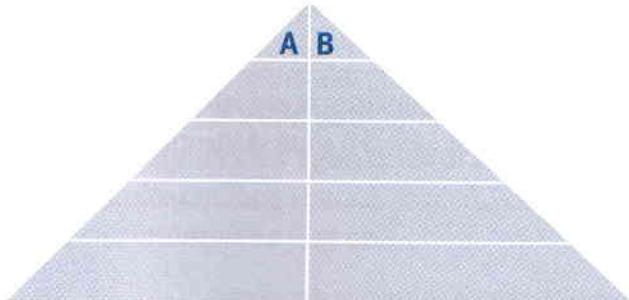
- a. Evaluează respectul și toleranța transmise prin comportamentul și atitudinile comunicative ale celor două persoane, prin umplerea spațiului rezervat la fiecare replică, prin culoarea punctajului acordat, pe baza grilei de mai jos.

1.	2.	3.	4.	5.	1 _____ 3 _____ 5
1.	2.	3.	4.	5.	(Minim) (Maxim)

- b. Explică scrierea prin despărțire în silabe a celor două cuvinte din text.

- c. Completează, în cele două părți ale piramidei alăturate, câte patru emoții manifestate de persoanele A și B.

Timp pentru rezolvarea cerinței: 10 minute

Competență din programă vizată:

1.2. Prezentarea unor informații, idei și puncte de vedere, oferind detalii semnificative și exemple relevante, în fața unui public cunoscut, adoptând comportamente paraverbale și nonverbale adecvate

Citește textul.

Bip. Bip. Bip. Bip. Penelope s-a chinuit să deschidă un ochi, apoi pe celălalt. Visase o șopârlă mânătoare de foc care vorbea în cimilituri. Când sunase ceasul, șopârla tocmai era pe punctul de a-i spune ceva important. Penelope s-a uitat fioros la ceas. Ceasul s-a uitat fioros la ea: era ora șase dimineața.

Iată că venise și prima zi a vacanței de vară, dar chiar și acum mama ei se aștepta să se scoale și să se apuce de treabă. Penelope a oprit alarma și s-a ridicat. Și-a trecut picioarele peste marginea patului și s-a uitat la degete. Trebuia să facă duș, să se îmbrace și să fie gata pentru micul dejun în treizeci de minute; asta însemna că trebuie să se grăbească. S-a întrebat cum ar fi fost să aibă o zi liberă. Măcar o dată „N-o să-mi ia mulți“, și-a spus. S-a lăsat pe podea și a început să cotrobăie sub pat după unul dintre carnetele pe care le ținea ascunse acolo. [...] Șuncă! Penelope a lăsat jos creionul. Și-a dat seama ce însemna miroslul. Era în întârziere. Mama începuse să pregătească micul dejun și o aștepta la masă. A ascuns carnetul la loc sub pat, și-a aruncat pijamaua și a tras niște haine pe ea. A alergat în jos pe scări, pieptănându-și părul cu degetele. Cum a intrat în bucătărie, mama i-a și aruncat „privirea“.

— Știi cât e ceasul?

Penelope s-a strelcurat în scaunul ei.

— Știi, a murmurat.

Nu putea spune adevarul, anume că pierduse șirul timpului. Mama ei nu ar fi înțeles.

(Paige Britt, *Șirul pierdut al timpului*)

I **Lucrați în perechi. Răspunde oral, unui coleg, la fiecare dintre cerințele următoare. Discutați apoi despre adecvararea comportamentului tău nonverbal și paraverbal.**

- Precizează motivul întârzierii lui Penelope la micul dejun.
- Explică de ce a fost evidențiat cuvântul din întrebarea mamei.
- Descrie comportamentul comunicativ al lui Penelope.
- Numește două cauze pentru care ea îi ascunde mamei adevarul.

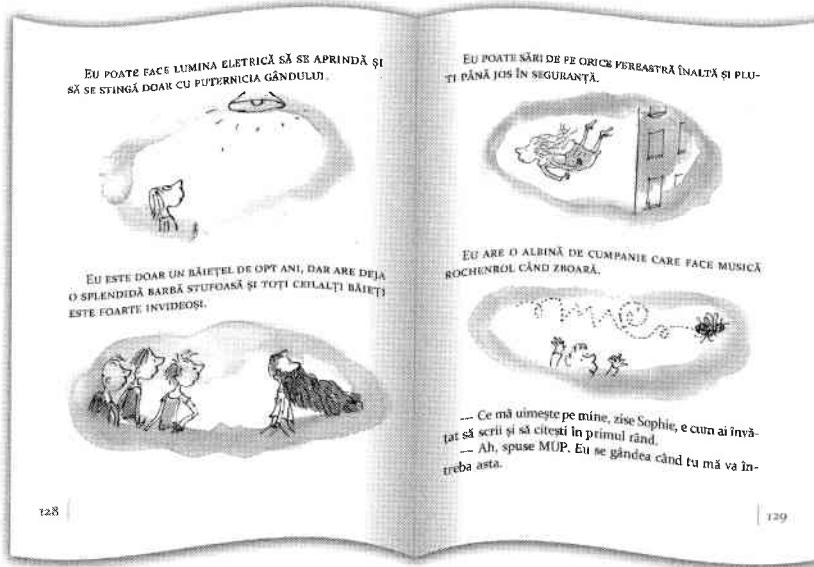
II **Rezolvă exercițiile de mai jos. Prezintă răspunsurile în fața colegilor sau folosește un dispozitiv de înregistrare pentru a evalua modul în care ai gestionat emoțiile legate de comunicare.**

Exerciții	Beneficiile fiecărui exercițiu pentru diminuarea tracului comunicativ
	Inventează o poveste despre animalele din imagine.
	Creează un enunț în care să incluzi cuvintele care denumesc obiectele din imagine.
	Imaginează o reclamă pentru obiectul alăturat.

Competență din programă vizată:

1.3. Participarea la interacțiuni verbale diverse, apelând la strategii variate de ascultare activă și de negociere a informației și a relației cu interlocutorii

Citește textul.

(Roald Dahl,
Marele Urias Prietenos)

I Răspunde oral colegului de bancă/cuiva din familie, la următoarele cerințe. Solicită feedback cu privire la comportamentul tău comunicativ.

- Reformulează enunțurile, corectând toate tipurile de greșeli.
- Fiecare imagine și textul asociat reprezintă etichete lipite pe borcanele cu vise ale lui MUP. Alege două etichete și imaginează câte un dialog de patru replici între MUP și Sophie, prin care Sophie să solicite mai multe detalii despre fiecare vis.
- Inversează ordinea celor două replici dintre Sophie și MUP, în aşa fel încât MUP să anticipateze întrebarea lui Sophie.

Timp pentru rezolvarea cerinței: 10 minute

II Recitește fragmentul de text din *Șirul pierdut al timpului*, de Paige Britt (de la pagina anterioară). Scrie, pe caiet, un text tip bandă desenată, în care să asociezi imagini și enunțuri relevante.

Timp pentru rezolvarea cerinței: 10 minute

III Privește harta alăturată și scrie pe caiet un text de 50 – 60 de cuvinte, în care să oferi indicații unui turist pentru a ajunge din punctul marcat pe hartă la Muzeul Memorial „Ion Creangă“.

Timp pentru rezolvarea cerinței:

5 minute

